

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

Aquest número 10 cèntims per tot arreu

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRA IÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,70 — ESTRANGER, 2,50 pessetes

Ho voleu més clar?

Cambó ha fet declaracions. En quatre notes oficiosos donades a la Premsa i que els nostres lectors ja coneixen, el prohomi de la "Lliga", el qui es qualifica, ell mateix, de continuador de l'obra de Prat de la Riba, ha donat a conèixer el seu pensament sobre el moment polític actual.

Però Cambó, l'home que un dia es presentà el dilema: "Monarquia, República?", i el resolgué dient: "Catalunya!", no és de Catalunya estant des d'on parla, sinó des de Madrid; i no és la llengua vernaclela la que ha emprat per a exposar el seu pensament el prohomi de la "Lliga", sinó la castellana, l'espanyola, la que es parla a la "meseta" central, la que parlava aquell Felip V, de no gaire grata memòria.

I què diu, en les notes alludides, el paladí de la plutocràcia catalana? No diu res, si bé per a moltes gents, qui sap si per a tothom, diu molt.

Una de les característiques del prohomi de la "Lliga" és dir el menys possible, i dir-lo,

a més a més, de faisó i manera que es presti a interpretacions diverses. Aquesta forma d'expressar les idees pròpies, per bé que pot prestar-se a confusions, té, en canvi, un avantatge per al qui les exposa: com que no ha dit res en concret, es pot acomodar, quan li plagui, sota el sol que més escalfi, que és ço que ha fet En Cambó al llarg de la seva vida política.

No obstant, no per les declaracions que ha fet, sinó pel moment, la forma, el lloc i les condicions en què han estat fetes, podem, ja des d'ara, deduir que En Cambó s'incorpora a la política espanyola, no a la catalana; que el seu verb (?) i la seva capacitat d'home d'Estat van a ésser posats al servei del Madrid oficial, d'aquest Madrid absorbent i centralitzador.

Fruita del temps. Rotació lògica de les lleis físiques aplicades a la política. L'afinitat servint d'aglutinant i d'element d'atracció. El "seny" català imposant-se a la característica imprevisió castellana. El jueu i l'"hidalgo" pactant després d'haver-se com-

batut durament. Ah! Si Isabel la Catòlica alcés la testa!...

La cosa és clara, no obstant. Cal liquidar el període dictatorial salvant el règim que li fou propici. Ni més ni menys. I al qui no ho vegi així, no sabriem pas què dir-li. Ja, més clar, ni l'aigua clara.

ÀNGEL PESTAÑA

Els obrers i la república

Després de sis anys i mig d'ésser perseguida a tot Espanya l'expressió del pensament per obra i gràcia de la Dictadura militar de Primo de Rivera, en tornar a ésser lliure pels ciutadans de la nació, hom ha notat com d'uns mesos ençà s'ha format un fort estat d'opinió republicana entre les multituds d'arreu del nostre país.

La Dictadura, que vingué per aterrar les idees de llibertat que commovien l'Espanya i per salvar la monarquia de les iries revolucionàries que solcaven per la nació, tingué la virtut de fer escampar entre el

poble, amb les seves barbaritats i barrabasades, l'ideal de la República que en aquests deu anys semblava que s'anava apagant en la ment i en el cor de la nostra gent.

Els cabdills i capistosos republicans del nostre país, que en aquests moments, constituint la unió de les esquerres, fan esforços per aplegar en un front únic tots els republicans, s'han dirigit i es dirigeixen encara a les gents que formen les seves hosts, als obrers, reclamant-los el seu gra de sorra, la seva col·laboració en l'obra de la instauració de la República.

En aquests moments històrics en què el dinamisme del món es reflecteix en el nostre país, en què els horitzons idealistes del poble són solcats amb fúria desbocada per les nobles aspiracions i les quimeres que turmenten la nostra ànima, hom es pregunta si els obrers deuen intervenir en la lluita pel canvi de règim per a la instauració de la República.

Davant del despertar de les masses en els moments actuals, empesos per l'onada de la Democràcia que solca arreu, en aquests moments, els més crítics i decisius de la Història del nostre país, en què és més aferissada que mai la lluita entre els poders de l'opressió i les idees de llibertat, els obrers de la nostra terra tenen el deure sagrat de col·laborar en l'obra de renovació nacional que es pretén portar a cap.

Nosaltres, els obrers, que, més que ningú, hem sentit i sentim totes les injustícies i les vexacions d'un règim estatut que ha planat, fent de les seves durant dècades i lustres, damunt l'esquena dels vint milions d'habitants que formen l'Estat espanyol, ens hem de prendre amb simpatia la tasca d'ajudar a bandejar els vells poders de vergonya secular per tal que la proclamació de la República sigui un fet com més aviat millor.

Es cosa nostra també la instauració de la República, perquè com a part integral que som del país i per ésser els factors de la producció on gira l'eix de la vida nacional, ens ateny i ens interessa d'una manera particular un profund canvi estatal que modifiqui per complet el panorama i la vida política i social del nostre poble sota noves normes democràtiques d'igualtat i equitat social, sense castes ni privilegis, sense explotats ni explotadors.

Si més no, als obrers del nostre país, que tancats en la torre de vori de les seves presumpcions, respectables per això, de la tesi mal dita "apolítica", avui de moda, no els interessa de moment dita qüestió, han de deixar franc el pas i el camp lliure als homes de bona voluntat que volen implantar un nou règim polític de cara al món que aurioli per una vegada la nostra història plena de negror i de tenebres.

SALVADOR MAJÓ

Sembrant...

...per a les properes eleccions

Eleccions o revolució?

L'alternativa de les esquerres polítiques en els actuals moments a Espanya és aquesta.

S'ha d'anar a les eleccions? Cal intentar el cop revolucionari?

No hi ha que dir que el poble és partidari de la darrera orientació. Nosaltres també.

Un dubte, però, abans d'aconsellar l'acció, ens sobta.

Tenim els republicans prou força per a enderrocar la monarquia?

Perquè si no és per guanyar, val més no presentar batalla a l'enemic.

El poble no s'explica com no s'aprofita ara l'ocasió per a fer el canvi de règim.

Mai no hi ha hagut tants republicans com hi ha avui.

Mai les forces d'esquerra no han tingut la moral elevada que avui tenen, aquest delit de transformació que veiem que les arbora.

El jovent demostra, cada dia, que està disposat a tots els sacrificis.

I, no obstant, no es fa res ni s'intenta res. *Quare causa?*

¿Serà veritat el que els de baix sospiten, això és, que no ve la república perquè hi ha tants republicans, tants republicans, que no ho són més que de nom i de darrera hora?

Una advertència hem de fer als que s'oposen hipòcrita o descaradament a la voluntat nacional.

I és que si avui fan eleccions en comptes de fer revolució, si avui no es vol la república, demà s'haurà d'acceptar el comunisme.

Els partidaris de l'acció legal i del "statu quo" veuran el que trien.

La nova fórmula i la vella

—Catalunya endins... Catalunya endins...

Què deu voler dir aquesta fórmula? Treballar per fer pujar els graus de cultura del país? Molt conforme. Intensificar la catalanitat del nostre poble, molt conforme, igualment. ¿No vol dir res més? Tot això és molt posat a la raó. Però resulta vague, si no abstracte. I si ens hem de passar la vida infestant el país de llibres i de conferències, de teatre, etc., i de res més, més valdria plegar. Hi ha coses més immediates i sobretot més pràctiques a realitzar.

Així pensa el senyor Canons, home que ja ha passat la quarantena, que porta panxa i que no és cap somiatruïtes.

De senyors Canons — i d'aspirants a ésser-ho, gent, que en tenen totes les característiques morals, però que encara són massa joves — el país n'està infestat.

N'és un fidel intèrpret el senyor Cambó. La política de realitats que ell preconitza — realitat d'uns interessos en perjudici d'uns altres i d'una ideologia viva per ell mixtificada en profit d'aquells interessos — és la sintetització d'aquest estret esperit de classe privilegiada que el senyor Cambó, polític ultra-modern, ha incorporat a la política nostra.

Aquesta tergiversació, per altra part, era un fet que s'havia d'haver produït fatalment un dia o altre. I cal remarcar-ho sempre que sigui oportú.

Cal dir que a la Lliga no n'hi ha, d'ideals. Aquests són el palanquí de tota una trajectòria política encarrilada a poder governar a profit d'una classe determinada i en contra d'aquells altres sectors del país els interessos dels quals estiguessin en pugna, amb aquells.

Us imagineu la conducta de la Lliga enfront d'un problema social?

Jo crec sincerament que posada enfront d'una situació així, aplicaria els fòrceps amb més rigor del que s'ha fet darrerament i del que s'acostumava a fer abans del Directori.

Creo que si arribés a governar, es llevaria francament la careta idealista que ara li convé utilitzar, de tant en tant, i se'n mostraria tal com és, amb tota franquesa.

El senyor Canons i els seus intèrprets no són partidaris de la *Catalunya endins*, perquè els sembla que a la *Catalunya enfora* hi tenen, ara com ara, més probabilitats d'acostar-se a aquest sistema de governar... i menys responsabilitat, sobretot. Poden tirar la pedra, i el cop de roc sembla que el tiri una altra mà.

El senyor Canons en sap un niu i encara més; sap molt bé allà on va. El senyor Cambó, que es pensa ésser el seu inspirador, no és altra cosa que un executant *adroït*.

Li passa el mateix que a Napoleó. És

A València ha estat mort l'operari Santiago Garcia, en una col·lisió amb la força pública. Era secretari del Sindicat Unic de la Metallúrgia.

Es una dada.

creia ésser l'eix del món, el ressort movent el qual la vida del món s'accelerava o es paralitzava, i no era altra cosa que la força cega provocada per unes circumstàncies d'ordre superior que el feien bellugar segons l'atzar del moment.

En una proporció més petita, al senyor Cambó li ve a passar el mateix. Arribarà, evidentment, allà on pugui. Però cal pensar que al costat de la força social que representa el senyor Canons al nostre país, n'hi ha d'altres, qui sap si superiors, que contrabalançaran aquella.

Heu de pensar que tota la Història és una lluita aferrissada entre els senyors Canons, representants de les forces materialitzades del món, i les altres, les quals alcen per bandera l'idealisme.

Tot i tenint els mitjans possibles i impossibles a mà, encara no han pogut abatre'l.

JAUME PASSARELL

La rifa

La rifa és l'actualitat, i l'actualitat ens arrossega a tots: als periodistes i al públic, als escriptors i als lectors.

Dir ara que la rifa és una rifada resultarà paradoxal, semblarà només un joc de paraules. I res més cert, no obstant.

La rifa és una de tantes maneres que té de prendre'ns el pèl i de treure'ns els diners aquest gran corruptor d'ànimes i cossos arreu conegut pel nom d'Estat.

Cap home intel·ligent que vulgui guanyar jugant, no s'arriscarà a provar sort amb professionals. Sap segur que ha de perdre.

Agafarà les cartes o el bombo, posarà una taula de "burro", però no el farà mai pensant-se que els que viuen de plomar els ingenus i de donar gat per llebre l'han d'enriquir.

Això, no obstant, creiem nosaltres amb una fe o bona fe que fa venir les llàgrimes als ulls d'emoció.

L'esperança del galldindi republicà i de la grossa de Nadal és l'única raó de viure de molts babaus. Si seran beneïts!

Es de realitats i no d'illusió del que hem de viure.

I la veritat és que una vida moral o material superior a la que fruïm ara, no l'assolirem més que jugant-nos la miserable que posseïm en l'actualitat.

La república s'ha de conquerir al carrer, amb sacrificis i amb sang; ja s'ho poden mirar com vulgueu.

La grossa no cal esperar-la tampoc de "bóbilis, bóbilis".

Per por a què em caigui, no jugo jo mai. No vui la sort. No vui res que no hagi guanyat amb la meua suor, amb la meua energia. No vui res que primer no mereixi.

¿Què en faria dels diners, que honoradament no he adquirit, que no he demostrat capacitat per administrar i conservar?

La immoralitat més gran de la rifa és aquesta: que fa ric a qui no ho vol ésser ni sap ésser-ne ni és digne d'ésser-ne.

Tots els que tenen vera vocació de rics, se'n fan. Res més fàcil que guanyar diners. No cal més que dedicar-s'hi.

Al diner, com a la dona, els domina qui els estima—menyspreant-los una mica al-

hora—, qui els hi consagra temps, activitats i energies.

Nosaltres, però, no devem adorar el vedell d'or. Tot el nostre amor, tota la nostra sensibilitat l'han d'abassegar els ideals, no els cabals.

I, després, mai no hem d'admetre ni en hipòtesi que per un atzar, per un cop o caprici de la fortuna, poguem ésser lliures.

Els èxits a la vida ens els ha de proporcionar la lluita.

La victòria, als homes que de debò ho som, ens l'han de donar el treball i el combat.

ANGEL SAMBLANCAT

A València, també

Un diari de València ens ha assabentat de què a la ciutat del Túria s'ha volgut crear, per certs elements dels anomenats d'ordre, una banda de pistolers com les que per desgràcia coneixem ací.

En veure aquesta greu denúncia, el governador civil d'allà s'ha molestat i ha fet certes declaracions que fan la mar de gràcia.

Seriem els primers de lamentar la publicació de notícies tan tendencioses; però si són veritat, no tan sols no són de lamentar veure-les en lletres de motllo, sinó que cal

agrair-les a qui té la sinceritat d'avisar un mal com és el tenir una banda d'assassins d'obrers a les seves ordres.

Nosaltres, que coneixem amb tota la seva amargor les lluites fratricides, per haver-les viscut llargues anyades, voldríem que fossin mentida les informacions del diari valencià. Però temem que siguin massa veritat. Les dades que cita "El Pueblo", i la forma en què pot tothom llegir-les, ens fan creure que a València hi ha intenció d'instaurar el grup de gent assalariada, que per quatre porques pessetes maten els qui els són assenyalats amb anterioritat.

Fa bé el governador de València de molestar-se si la notícia és tendenciosa; però seria molt millor que volgués comprovar la denúncia i, d'ésser certa, aplicar tot el rigor de la llei als culpables, per més alts que es trobessin en l'esfera social.

Però, això, ja sabem que és demanar massa. Al nostre país, els veritables culpables es passen pel carrer i fins i tot arriben a ésser ministres.

Els obrers de València demanen que es tregui la llicència d'ús d'armes als pistolers.

I el governador ha contestat traient la força al carrer.

Normalitat! Normalitat!

INTENCIONS

EL FANTASMA DE LA GUERRA

Aquest és un vellet molt simpàtic, molt efusiu. Aquest és un vellet molt pulcre. Aquest és un vellet més jove que molts joves. Aquest vellet és escriptor, i es diu Gonzalo de Reparaz.

Gonzalo de Reparaz ha escrit el pròleg d'un llibre. Aquest llibre és original d'un estimat amic meu que signa amb el pseudònim d'"El Caballero del Mar" i es titula "Burlando el bloqueo". Porta un subtítol aclaratori: "La tragedia del marino neutral". És, a la seva manera, un llibre de guerra també, presentant un aspecte de la guerra inèdit fins ara.

Però—amb tot i ésser molt interessant—no és el llibre en si el que m'interessa, sinó unes paraules que Gonzalo de Reparaz ha escrit en el pròleg. Les paraules que m'interessen són aquestes, i es refereixen a "la hediondez de la guerra: Con ella y por ella—amb i per la guerra—florecen y dan repugnante fruto las más viles pasiones humanas: la codicia, la crueldad, la falsedad, el egoísmo. Cúbranlas de ropajes vistosos, de flores y de laureles; disfrácenlas con palabras glorificadoras: patriotismo, heroísmo. El fondo es salvajismo y prostitución. Los armadores, con tal de ganar dinero, no vacilan en sacrificar vidas; los gobiernos mienten diariamente para mandar nuevas legiones de hombres a la muerte en beneficio de los fabricantes y los comerciantes; los directores de la matanza se adjudican premios y honores, a reserva de ir luego muy respetuosos y compungidos a dejar coronas en la tumba del soldado desconocido..."

Diu també, referint-se als guanys de la guerra: "Ciertamente lo mismo le sucede a las naciones beligerantes. La riqueza que acumularon en cinco siglos, la perdieron en menos de cinco años. Enterraron diez millones de hombres, dejaron enfermos o listados otros tantos, y ahora hay veinte millones de obreros sin trabajo. Las clases directoras de la civilización pueden estar satisfechas de su obra."

Així opina Gonzalo de Reparaz. Així opinen els homes intel·ligents, fins, sensibles, veritablement humans, d'Europa. Així opinen Leonard Frank, Arnold Zweig, Erich Maria Remarque—que acaba de publicar un nou llibre formidable: "Després", no traduït encara al català—, Ernst Glasser—que n'acaba de publicar un altre, d'imminent publicació en les edicions "Cenit": "Pau"—, Barbusse, Romain Rolland, Dorgeles.

Així opinen tots els que recorden la tragèdia espantosa d'aquesta passada guerra, d'aquesta guerra infame que durà quatre anys i creà el mite del Soldat Desconegut, al qual els directors de la matanza reten un hipòcrita i protocolari homenatge. El soldat desconegut! Que ho preguntin a les mares que es quedaren sense fill, que ho preguntin a les esposes que es quedaren sense espòs, qui és el soldat desconegut. Elles us respondran, perquè elles tenen memòria, perquè

en elles el record afrós és com una llaga viva que no es clourà mai.

Jo he vist a França una parada de mutilats de la gran guerra. Havien estat a les trinxeres, havien estat segats per les metralladores, asfixiats pels gasos, destruïts per les bombes de mà i els projectils dels canons. Havien caigut en un llit d'hospital, del qual havien sortit folls, imbecils, cecs, muts, sords, sense cames, sense braços, inútils, fets a una desferra. Els mostraven impudicament, els lluien. I jo no he vist mai res més trist, res més tràgic que aquells cossos trossets en aquell jardí, entre aquella multitud alegre i elegant, sota aquell sol de Primavera.

Malgrat de les paraules ensucrades de Briand, malgrat de les conferències de Desarmament, malgrat de Ginebra i Locarno, tot és una comèdia, una farsa tràgica. Llegiu, si no, "La Internacional sagnant dels armaments", d'Otto Lehmann, un llibre magnífic, valent, generós, en el qual no hi ha teories, en el qual no hi ha discursos. Un llibre que us obrirà els ulls perquè en ell gairebé sols hi ha números, sols hi ha estadístiques.

Hom diu que es prepara una nova guerra. Mireu si la humanitat és estúpida, que, amb sols una pausa de dotze anys, quan encara hom sofreix les conseqüències de la conflagració estúpida i criminal de 1914-18, hom prepara una altra guerra.

La predu Ludentorf, fins en fixa la data: 1932. I la prepara, amb la seva política d'incomprensió i de violència, Mussolini, aquest clown tràgic que porta el descrèdit a Itàlia i que hi durà la devastació i la ruïna. Tot aquest furor bèl·lic del "duce", tota aquesta escenografia i aquest "atrezzo" que exigeix al feixisme, si el poble d'Itàlia no té seny, portaran un daltabaix. I serà Itàlia, precisament, la primera en sofrir-ne les conseqüències.

Tots els símptomes són alarmants i perillosos: Mussolini, sense noció del perill, crida, amenaça, fomenta l'odi a França, cerca aliances, convoca els "cases de cer" alemanys a Roma.

Llegiu — car no cal fiar-se de les informacions de la Premsa burgesa, interessada i mal informada — "Italie, bulletin bimensuel d'informations, édité par la Concentration antifasciste italienne", que dirigeix a París, amb intel·ligència i valentia, Filippo Turatti. La lectura del butlletí d'aquest lluitador infatigable que és Filippo Turatti, us dirà més del que us diuen les informacions de la Premsa diària.

Mussolini, primer, ens feia riure. El veïem com un megalòman, com un xerraire de plaça empeltat de tenor. Avui, però, el pallasso esdevé tràgic i perillós per a la pau del món.

I ha trobat un eco a Berlín: Hitler, el nacionalista del bigot a la Charlie Chaplin; Hitler, el nacionalista, l'amic de la guerra, l'enemic del poble.

Lluís CAPDEVILA

Mesures bàrbares

Algú va dir que l'Àfrica començava als Pirineus. I no hi ha dubte que aquesta tesi és d'una raó colpidora; és sabut que a la península són comesos molts actes que, més enllà de l'estret, mai no els havien somiat. Hi ha que veure les mesures que des de fa set anys patim per part dels governs dictatorials i semi-dictatorials que el nostre mal cap ens ha imposat. Hem batut el màxim de rècords en tot. Des del 13 de setembre de 1923 que vivim en una anormalitat absoluta. I el bo és que per algú de molt amunt se'ns vol convèncer que, des de fa nou mesos, tornem al camí recte a passes de gegant.

Però mentre nosaltres no sabem veure per enlloc la tan cobejada normalitat i el seu retorn ens sembla un nou "bulo", hi ha qui ens diu que hi anem. Haurem de creure-ho, malgrat tinguem els que escrivim la vida a l'encant, pendent de catorze codis i lleis diferents, exposats a què, per mals patriotes, se'ns faci arreglar la maleta i ens qualifiquin d'indesitjables. Es veu que un retorn a la normalitat ha de venir acompanyat de la mordassa, el cop de sabre i l'exili. Sens dubte, la salvació del país depèn de la "mitja dotzena d'exaltats" que no compartim el criteri del règim i, allunyada la mala llavor, es vol que el camp creixi ben ufanós. Ens volen acostumar tant a les mesures extremes, que, potser si algun dia desapareixen, pensen les reclamarem immediatament.

Acceptem, però, que els nostres ex-dictadors i els actuals dirigents del carro nacional, no han arribat encara al punt on han arribat altres pobles que, com el nostre, pateixen la mania de les mesures al marge de les lleis constitucionals. Malgrat de totes les adversitats que ens persegueixen, encara podem cantar victòria. Sortosament per nosaltres, amb tot i ésser ben lamentables les mesures que gaudim, no són de les que qualifiquem de bàrbares segons el titular d'aquest article. Si per algú l'Àfrica comença als Pirineus, per nosaltres els països bàrbars existeixen encara. Vegi's, si no, la follia presidencial de la jove república cubana. Un senyor que ha descobert la fórmula de desfer-se dels que no pensen com ell, tirant-los a mar. Aquesta mesura, en ple estiu i en aigües tranquiles com les que ens canten a "Marina", no tindria res de particular. Però la illa de Cuba està rodejada de mars plens de taurons, i a la mateixa badia de l'Havana poden veure-se'n alguns. És a dir, que el dictador cubà (per criticar la labor política del qual ja ha estat processat algun company de Premsa) no troba altres mesures contra els seus enemics que la de fer-los servir d'esmorzar o ressupò als taurons. Allà no en tenen prou amb la mordassa, el sabre i l'exili. Devia inventar-se quelcom més, i aquest invent força nou, bàrbarament nou, és el que la Premsa ha censurat a bastament, no tant, però, com voldria tothom, per a no tacar l'honorabilitat i l'excelsa figura del President Machado.

En ple segle xx, quan el món camina vers la santa llibertat i l'aboliment de l'absolutisme, el màxim representant d'una nació civilitzada fa desaparèixer els qui combaten llur actuació, tirant-los als taurons.

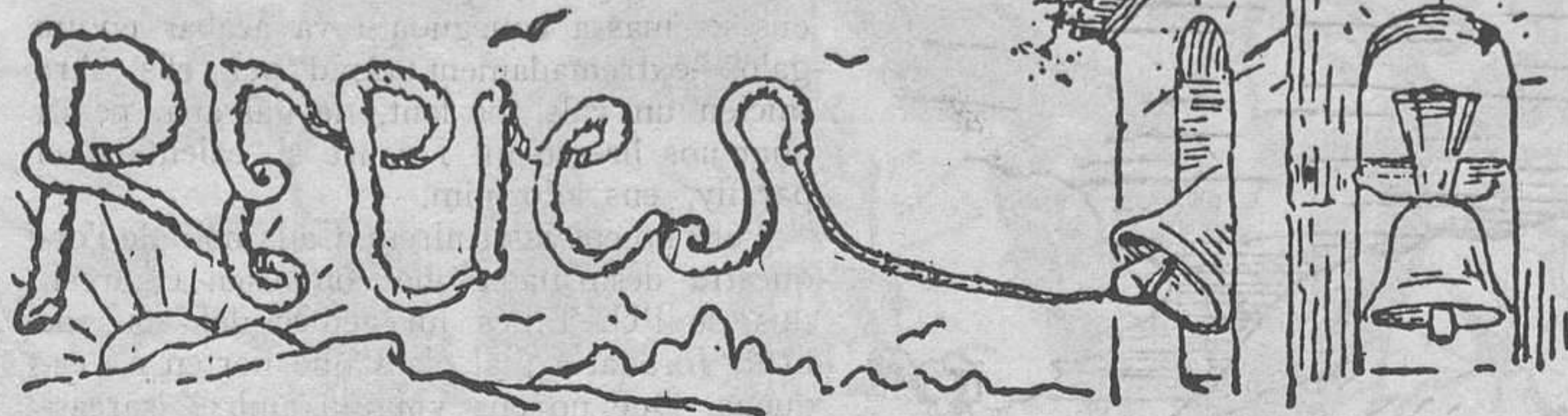
Mesures extremes? Més encara: Mesures bàrbares!

DOMÈNEC DIUMENGE

Qui e a l'obrer mort a València

"Heraldo de Madrid" reproduí el passat dimecres un article que publicà dies enrera en "El Pueblo de Valencia" Santiago Garcia — secretari del Sindicat Únic de la Metallúrgia —, mort aquell matí pels disparats de la força pública, denunciant la creació d'una banda de pistolers, i acaba demanant que el govern expliqui amb tota claredat els fonaments d'aquesta denúncia que ha tingut com epíleg sagnant la mort del seu autor al mig del dia i en un dels llocs més concorreguts de València.

Els pobles comencen a protestar contra els governadors. Primer a Tenerife, ara a València.

EL CENS I LA SINCERITAT ELECTORAL

Al cens que s'està confeccionant actualment amb vistes a les properes eleccions hi ha molts "empufats". Al de Madrid — i per mostra n'hi ha prou amb un botó — podran votar-hi tres persones cèlebres, totes difuntes. Antoni Maura, Nacional II i Pablito Casado. Preneu mostra i si no n'hi ha prou amb aquesta per tal de quedar convençut de què el cens es confecciona sincerament, en posarem d'altres.

BON VENT!

En els balcons d'aquella mansió aristocrata de la Rambla que ocupava el cèlebre "Grupo Alfonso", hi posaren senyal d'estar per llogar. Els paperets blancs lluien ufanosos a la llum del sol.

Hi ha qui assegura que s'han traslladat al carrer de la Normalitat. Però males llingües diuen que han plegat el ram. Bon vent i que no tornin més.

LA GENT DOLENTA

Ara resulta que el general Martínez Anido, inventor de la llei de fugues, de trista memòria, és un pobre home que no ha trencat mai cap plat.

Un senyor, amic d'ell, ha dirigit una carta a un diari, enaltint les seves qualitats i venint a dir que sols la gent dolenta vol mal a l'Anido.

Quina llàstima que el coneguem massa, per a què arribem a creure res del que puguin dir-nos de bo d'ell!

L'HAN ENGANYAT

Senyor Márquez, l'han esganyat els qui han dit a vostè, amb veritable mala intenció, que no queden més que tres obrers detinguts. A la presó hi ha bastants més homes que esperen la llibertat i que sols vostè pot donar-los-la. Tot fa creure que els súbdits de vostè els volen retenir tancafs, i vostè se n'ha d'assabentar immediatament.

L'AFER DEL CENTRE

Ossorio i Gallardo, parlant amb un periodista, va dir-li que no sabia els motius per què va ésser suspesa la vista al Suprem d'aquest enutjós afer. No el creiem, senyor Ossorio. Vostè, com nosaltres, com els socis del Centre, sap molt bé per què va suspendre's la vista.

Ara, que qui podria donar tota classe de dades, podria ésser el general Berenguer, i aquest, per ara, prefereix tornar el Centre als seus amos quan estigui restablerta la normalitat. Que, pel que es veu, la cosa va per llarg.

UN ALTRE "BULO"

El sumari pels mals tractes a la presó ha estat acabat sense trobar culpable a ningú.

Ens ho esperàvem. La llàstima és que les ferides dels presoners se les vagin fer ells mateixos que, contràriament, hi hauria hagut algun autor. Ací sempre paga els plats trencats l'últim "mico".

ELS DEUTES I ELS DICTADORS

A l'Argentina, l'ex-dictador Irigoyen deixà un deute de 1.700 milions de pesos.

Giarebé, gairebé com Calvo Sotelo. Ara, que Irigoyen no va solt pels carrers...

PACIFICACIO

L'organització de pistolers a càrrec de certes empreses industrials, descoberta i denunciada a València, tenia una missió ben clara a complir: la caça de l'obrer, del ciutadà

¿Què hi diu el senyor Amado, governador civil de la capital valenciana?

¿No en té prou amb la guàrdia civil?

¿Es aquesta la manera de solucionar els problemes socials?

¿Pretén, tal volta, ressuscitar, a València, els procediments de Martínez Anido?

TANT SE VAL

"Espanya és una colònia sota una tutela militar", ha escrit Marcellí Domingo.

Una tutela, en efecte, primoriverana o berenguerana.

Tant se val!

BOIRES

La boira ha ocasionat grans estralls a Bèlgica.

...Però ací patim d'una boira mil vegades pitjor.

Té com a causa les emanacions d'un règim putrefacte i que infesta tot l'ambient moral del país.

Al seu contacte, tot put i es descompon.

JESUS NO VOLIA MONEDES

El Papa ha aprovat el model de les noves monedes que s'encunyan a la ciutat del Vaticà.

Les monedes portaran a l'anvers l'efígie de Jesucrist, i al revers la del Pontífex.

Bé està que, com un reietó qualsevol, hi figurí el Pontífex.

Però, Jesucrist...

Es tan poc evangèlic!

UN TELEGRAMA

"El rei Càrol de Romania ha sollicitat del Parlament del seu país una reducció de la llista civil que cobra la família reial.

El rei té el desig de contribuir personalment a l'allegueriment de les càrregues que pesen damunt del Tresor.

Els diaris fan uns grans elogis en parlar de la iniciativa del rei.

Hom diu si a conseqüència d'aquesta iniciativa els parlamentaris demanaran també a la Cambra rumana una reducció dels seus sous."

Oi que tot això sembla un somni de les Mil i una nits? Però això no passa ací, sinó a Romania...

ATUR FORÇÓS

"La Cambra dels Comuns ha aprovat el projecte de llei en virtut del qual concedeix quinze milions de lliures esterlines, en concepte d'anticip de l'Estat, a la caixa d'obres sense feina del país. Aquest anticip ha estat defensat a la Cambra pel ministre Miss Margaret Bonfield."

Això ha succeït en un Estat on governa una Monarquia ancestral. Us imagineu que això pugui arribar a succeir a Espanya, mai de la vida?

NACIONALISME, "MALGRÉ TOUT"

"A Berlín s'han produït novament manifestacions de protesta, provocades pels nacional-socialistes, contra de la pel·lícula "Res de nou a l'Oest".

La policia hagué d'efectuar una càrrega per tal de dissoldre'ls. Es referen i la policia hagué de carregar de nou per tal de desfer definitivament la manifestació."

Es veu que en certs sectors d'Alemanya, a pesar de l'exemple edificant de la guerra, encara en queden d'aquells que duïen la punxa del casc adherida a la closca.

Cambó, en les seves darreres manifestacions polítiques, ha plagiat Josep Ortega i Gasset. Home, Francisquet, un xic més d'originalitat!

Cambó és a Madrid. I sembla que fa molta feina... en favor de Catalunya.

(Aquest "entrefilet" no el creurà ningú).

"La Veu de Catalunya" — o "La Voz de su amo", com vulgueu — ha comentat la vaga de València amb un manifest odi a l'obrer.

Es natural!

Romanones és enemic de l'abstenció personal.

Oh, ja, ja!

Correu de l'Estranger

LA CRISI FRANCESA

La caiguda del gabinet Tardieu representa el fracàs d'alguns dels seus ministres contra les lleis laiques, i la campanya contra la política del ministre d'Afers Estrangers, senyor Briand, portada a cap pels mateixos diputats governamentals, feia impossible la continuïtat d'una política sospitosa als ulls de tots els veritables republicans.

El gabinet Tardieu tenia, en realitat, les seves hores comptades. La declarada hostilitat d'alguns dels seus ministres contra les lleis laiques, i la campanya contra la política del ministre d'Afers Estrangers, senyor Briand, portada a cap pels mateixos diputats governamentals, feia impossible la continuïtat d'una política sospitosa als ulls de tots els veritables republicans.

L'assumpte Oustric, entre altres, ha contribuït, sens dubte, a afeblir la vida del gabinet dimissionari. Però la clau de la crisi ha estat, com diem, el caràcter clerical que alguns ministres comunicaven al ministeri.

La França republicana de la post-guerra ha seguit, certament, una línia de conducta que poc s'adiu amb el liberalisme de què tant es vana. Les seves concomitancies amb algunes dictadures i el seu militarisme, per exemple, no honoren massa la seva política.

Però el que no és tolerat a França, en la vida política francesa, és el clericalisme. I, menys encara, la ingerència de la clerecia en la seva actuació catequística, en els afers nacionals. Per això el ministeri Tardieu ha caigut amb el màxim desprestigi amb què podia caure.

Esperem que el nou ministeri seguirà una conducta més liberal i democràtica, fent honor a la història gloriosa de la França republicana, la França de la gran Revolució.

EL CAPITÀ GARGIA MIRANDA,

que, per haver assistit a una conferència de caràcter polític, ha estat expulsat de l'exèrcit.

EL PERILL DE LES DICTADURES

ENTRE altres característiques poc envejables, les dictadures tenen la virtut de dreçar entorn del país en el qual s'exerceixen, una veritable muralla de Xina.

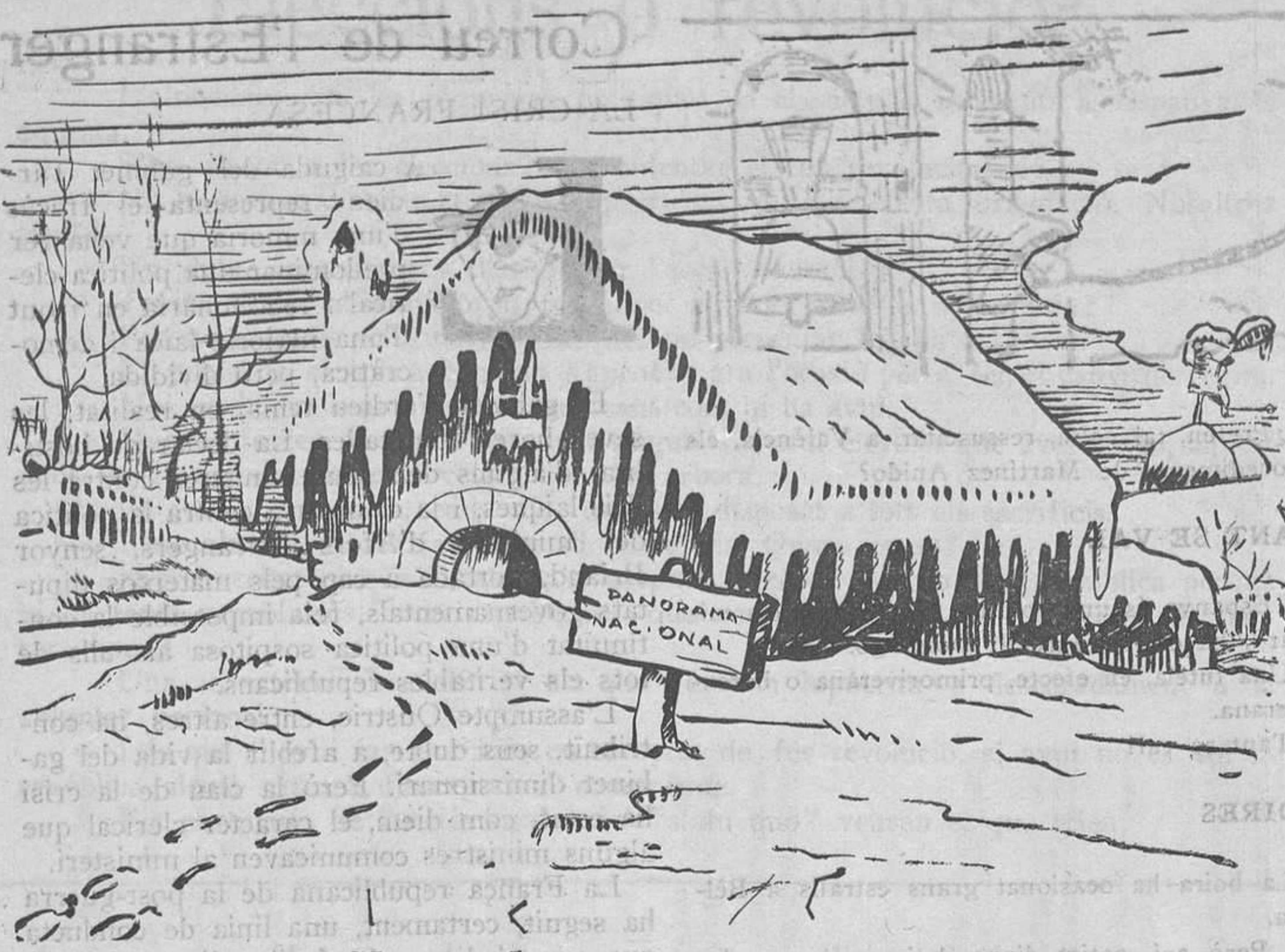
Es així que, sobre aquests països, circulen periòdicament els rumors més extraordinaris i, àdhuc, de vegades, els més inversemblants.

Els governs dictatorials prou se'n planyen, i denuncien la mala fe dels corresponsals dels diaris estrangers instal·lats en els límits de les seves fronteres. Però aquests corresponsals responen que, com les dictadures tracten d'amagar sistemàticament la veritat, ells han de recórrer als mitjans d'informació que poden assolir, sempre més interessants, per incerts que siguin, que la veritat oficial.

Aquest és, sobretot, el cas d'Itàlia. Sembla mentida que en temps de la T. S. F., del telègraf i del telèfon no tinguem altres informes d'una nació d'Europa que els que tenim d'una cabila selvatge de l'Àfrica Central. No hi ha tampoc el recurs d'informar-se per la lectura de la Premsa, perquè aquesta Premsa, tota feixista, està sotmesa encara a una censura implacable.

Les dictadures, doncs, no tenen solament l'inconvenient d'anullar totes les llibertats, sinó que són un greu i seriós perill per a la pau. Tot cal témer-ho d'aquells qui menyspreen així la veritat, la justícia i el dret, i que no reconeixen més que la força bruta.

No ens cansarem mai de repetir-ho: la causa de la pau es confon amb la causa de la democràcia i amb la de la llibertat dels pobles.

Panorama Nacional

Quina fredor que fa!

Cambó, polític ingenu

El senyor Cambó, pontífex màxim del moment polític actual i l'home destinat pel fat, si l'estat precari de la gola llur li ho permet, a acabar la tasca de pacificació dels esperits, iniciada sota els auspicis del govern Berenguer, ha vingut de l'estranger, ha passat per Barcelona, i ha recalat a Madrid. Després d'unes entrevistes misterioses amb diversos polítics, l'home Cambó ha llençat quatre notes! destinades al públic.

Els diaris, naturalment, les han publicades. El públic les ha llegides, i vet ací el que n'ha tret. Encara s'ha quedat més a les fosques del que ho estava abans.

En Cambó, redactant notes, resulta espès, obscur, i gens concret. No diu el que vol, ni en la forma que ho vol, i no passa d'establir teories d'ordre general. Tot el que ha escrit ho hem llegit i rellegit infinitat de vegades i, per cert, redactat d'una forma més literària que no pas aquesta.

En Cambó dona un toc d'atenció. Parla de caciquisme, el qual cal matar de soca-arrel.

Dels vells partits polítics, que són uns fantasmes grotesques. I s'estén parlant de les eleccions i reclamant unes eleccions sinceres.

"L'exemple de les eleccions en les quals intervé directament el govern ja no es dona més que aquí i a Romania", diu.

Hom es pregunta. ¿Es que, per ventura, a Romania hi existeix també un partit cambonista?

Perquè parlar d'eleccions sinceres ací, actualment sobretot per part d'En Cambó, després que tothom ja sap de sobres que s'ha cuinat un encasellat en virtut del qual a Catalunya la combinació electoral s'ha fet a base d'afavorir les combinacions de la Lliga, resulta gairebé un abús de confiança.

En aquestes altures i per part d'En Cambó, parlar de sinceritat electoral és un cas de *tupé*.

Gent d'ordre

Sentit de responsabilitat

Consubstancial amb la nostra vida és la llibertat.

En adquirir certa categoria mental, i en tenir consciència de la personalitat i la duració pròpies, cadascú de nosaltres sent d'una manera immediata la seva condició d'ésser lliure. Aquest és el fonament del nostre ideal, i és, per tant, una conseqüència lògica el nostre (determini d'incorporar-nos resoltament a la lluita que ens conduirà al triomf de la llibertat.

Quan el règim imperant en un poble no respon a les necessitats dels seus ciutadans, aquests estan en el perfecte dret de rebutjar-lo. I aquest cas és el que tenim plantejat concretament a casa nostra.

El règim que ha de garantir-nos aquella autonomia per a realitzar els moviments, de què ens parlava Kant, ha estat mal interpretat moltes vegades pels nostres ene-

mics. Diuen en les seves apreciacions injustes, que no podem aspirar-hi perquè no atemperariem el seu ús, i el poble viuria constantment en prejudicis.

Una ràpida mirada per damunt del país, és el millor desmentiment a aquesta hipòtesi. Tots els que freturem una llibertat autèntica, sabem prou bé que la idea de llibertat implica sentit de responsabilitat. Un ésser lliure de subordinar la seva voluntat a la llei, o de rebellar-s'hi, és forçosament un responsable. Això és una conseqüència, perquè és un principi d'ordenació. Monlau diu que, sense aquesta responsabilitat, la llei fóra immoral. I té raó.

Nosaltres, doncs, estem perfectament persuadits que hom pot exigir-nos explicació per les negligències nostres. Són precisament els de l'altra banda, els que, trencant el principi d'igualtat, volen deslligar-se d'aquesta realitat. Si uns i altres estem d'acord en afirmar, però, que és una lògica responsabilitat la que pesa damunt del violador dels preceptes legals, cal preguntar: és que tota una sèrie de mancaments a la mateixa regla que ens obliga, fets per elements que deuen tenir un sentit més matemàtic de responsabilitat, poden restar exclosos d'una punició que ens agrairna? Mireu el panorama d'Espanya, i veureu les mostres vives del pas desolador de dictadures i de caciquismes, i compareu la situació dels que han deshonorat el poble i han negat atribucions als ciutadans, amb la dels que lluiten constantment per concedir-li un règim que pugui garantir-les.

Hi ha alguna personalitat, però, a la que ningú no pot fiscalitzar els seus actes. Davant d'aquest cas especialíssim no podem oblidar l'existència d'un fet. Quan nosaltres estem allunyats de les garanties, i hom ens pot empresonar sense fonament i sense justificació, i violat el nostre domicili, els altres no poden ni deuen restar emparats per cap garantia que els faci inviolables.

Mai com ara ha estat un sarcasme tan gros la paraula "ordre". No en tenim prou amb l'enfarfec d'ordre que ens envia el general Berenguer, que els ex-dictadors, bo i remenant la cua, es volen convertir en nous ordenadors de la nació. Francament, no sabem a què atribuir aquestes ganes de sacrificar-se per una col·lectivitat com l'espanyola, tan desagradida, que darrera sis anys de deixar-se governar pels Primo-Anido i Companyia, els han girat l'esquena i no volen saber-ne res de tots ells.

Pobra gent! Ja no sabem com inerpertar el nou sacrifici que volen imposar-se. De primer moment ens ha semblat que estaven fent oposicions al número u de Sant Boi. Però després hem cregut que ni l'u es mereixen. Amb el zero en tenen prou. I un zero ben a l'esquerra, que no vol dir res, segons les lleis numèriques tan ben defensades per tots ells.

Gent d'ordre!, es diuen. Ja no volen ésser aquelles feres que bramaven un any endarrera. Volen canviar el disc, perquè

la música amb què feien dansar la nació ens és massa coneguda i va acabar en un galop extremadament ràpid per ells. Ara inicien un vals tot lent, de galvana, per a anar-nos bressolant i veure si, caient en el parany, ens adormim.

Però no ens adormirem. Cada nota de l'orquestra desafinada que componen els residus de l'U. P. és un gemec del seu sac brut, foradat i mal olent que porten a l'esquena. Que no ens vinguin amb el sarcasme de l'ordre, que el seu ordre el sabem massa i no ens han d'enganyar. Som ben poqueta cosa, però encara tenim un sòdit de vergonya per a comportar el retorn d'aquesta gentussa que entenen l'ordre a cops de sabre i amb poder omnimode, rient-se de les lleis, de qui les va fer i dels qui les deuriem complir.

Prou ordre, Anidos i "an-vueltos". Prou emparar-se sota la màgica paraula per vosaltres prostituïda. Ens estimem menys ordre i més vergonya. L'ordre ve governant bé, i no robant el Tresor d'una nació. L'ordre és governar, i no desgovernar. L'ordre és quelcom que el vostre pobre cervell, ple d'aigua, no sap el què vol dir. Sou ineptes per regir els destins d'un poble, i no ho coneixeu.

Nosaltres haurem de donar-vos en lliçons...

JORDI MAS

VIC

Espurnes de la setmana

Cal seguir recordant a tots els catalans que Galícia i Bilbao donaren un excellent exemple de com es tenia que rebre als homes de la U. P.

* * *

Si es fan les eleccions, que ens sembla que no es faran, hi haurà més "tongos" que en un partit de pilota basca.

* * *

Un periodista ha deixat una bala incrustada en el sostre de la Presidència. Un periodista. Veuran; també era funcionari de la Tabacalera. Es a dir, que, exactament, no sabem si va disparar com a funcionari de la Tabacalera o com a periodista. O com a ciutadà. Es tractava, sembla, d'un pobre boig.

* * *

Rebutgem els atemptats personals. La revolució és altra cosa.

* * *

Sincerament; creieu que vivim bé?

* * *

No us adoneu que la pesseta no val quasi res, que la vida és cara, que la tranquil·litat no és normal, que no es fa cap negoci, que tot va malament?...

* * *

"No hi ha res més trist que una il·lusió marcida."

Baró de Viver

* * *

Endevinalla:

¿Es cert que els regidors de la Dictadura varen administrar amb honestedat?

* * *

Ens fa riure que la bandera del comunisme espanyol tant la gent.

No temeu més una nova dictadura irresponsable?

On és En Franco?
Ens han dit que a Alemanya. Es cert?

* * *

No s'ha processat a ningú per mala administració municipal.

Què fa la minoria d'Acció Catalana, la minoria radical, la minoria republicana federal?...

* * *

Les responsabilitats tornen a ésser negligides.

Quin pobre poble aquest, que fins té por de dur els seus tirans a la barra!

* * *

Potser sí que serà veritat que cada poble té el Govern que es mereix.

* * *

Es dur haver de dir-ho; però sembla que hem tornat a perdre una nova ocasió.

VIC

Hem pogut comprovar que, gràcies a la missió celebrada en aquesta ciutat l'any passat, i en la qual tothom dels qui es dirigiren al poble tenien aquelles paraules de "Creixeu i multipliqueu-vos", els naixements han assolit un augment de 49 per 100 en comparació amb les defuncions. Abans, les estadístiques donaven, si fa no fa, un terme igual; però ara, repetim, mercès a les bones paraules, a Vic aviat no hi cabrem.

Res, que serà qüestió de no recordar que les mongetes van cares, i endavant! Què hi fa que no els poguem mantenir, els nostres fills, si algú que diu estimar-nos molt ens recomana posar-ne més al món?

Creixeu i multipliqueu-vos, sí; però que no se'ls vagi a demanar una pela que, com nosaltres, se la necessiten força.

J. N. F.

Atlas (Gironella).—Es massa llarg i dispuem de poc espai.

Un català.—No és, tampoc, publicable.

S. M.—En torn de publicació.

E. P.—Ens agrada, i es publicarà.

Xico.—Envieu alguna cosa, però que no sigui gaire llarg.

M. T. R.—Una sola condició: que ens responguem de la veritat dels fets.

Martinet.—Si ho signeu, ho publicarem.

P. E. P.—Envieu altres coses.

Roc.—Les "Cartes de fora" pot enviar-les tothom qui vulgui, i són publicades si hi veiem un xic d'interès.

Clarinet.—No, senyor; insults, no.

Impremta "La Campana", Om, 8

"LA CAMPANA DE GRACIA"

TÉ OBERTES LES SEVES PAGINES A TOTS AQUELLS AMICS SEUS DELS POBLES QUE ENS VULGUIN CONTAR ELS SEUS NEGUTS, LES SEVES INQUIETUDS, ELS SEUS ANHELS.

CONVÉ QUE NO MENYSPREEU AQUESTA ARMA. MOLTES INTRIGUES MOLTS TORTS, MOLTES INJUSTÍCIES ES COMETEN ALS POBLES I MOREN EN EL SILENCI. CASTIGUEM AMB L'ESCANDOL DE LES NOSTRES BATALLADES.

COLLABOREU EN AQUESTA OBRA DE CIVILITAT QUE ÉS, EN EL NOSTRE PERIÒDIC, LA SECCIÓ DE "CARTES DE FORA". NO FEU, PERÒ, SERVIR AQUESTA ARMA COM ARMA DE VENJANÇA. TINGUEU SEMPRE UN CLAR SENTIT DE JUSTICIA!